

درسمادنده یکی پوسته خانه قارشوسنده
دائرة مخصوصه در

محل اداره :

مشارقه

۱۳۲۶

انظار :

مسلكيزه موافق آثار جديده مع المنوبيه قبول اولنور
درج اديبين آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، ادبيات، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

مؤسسلری : ابوالملا دین المايدین - ح. اشرف اديب

تاریخ تأسیسی :

۱۱ نوز ۳۲۴

درسمادنده نسخه سی ۵۰ پاره در

تیریلده دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

درسمادنده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

سهلکی الق ایلی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ ۹۰ غروشدر.

درسمادنده

ولایاتده

ممالک اجنبیهده

برنجی سنه

۲۲۶ ذی القعدة ۲ پنجشنبه ۱۳ تشرین ثانی ۳۲۴

عدد : ۱۶

جناب قرآنیہ

سورۃ آل عمران : آیت - ۱۹۱، ۱۹۰

« ان فی خلق السموات والارض واختلاف الليل والنهار لآیات
لاولی الالباب . الذین یدکرون اللہ قیاماً وقعوداً وعلی جنوبهم
وینفکرون فی خلق السموات والارض ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانک
فقنا عذاب النار »

[کتاب الہدین مقصود قلوب وارواحی معرفت حقہ استغراقہ
جذب ایلکدر . بونک ایچوندک کہ کتاب کریم آیات سابقہ احکام
الہیہ کاینفی تقریر ایلکدن ومبطلینک شہانتہ بالاطراف جواب
ویردکن صکرہ نوحیدہ ، الوہیتہ ، کبریاء وجلالتہ دلالت ایدن آثار
واحوالی ذکر ایتک صورتیلہ تنویر قلوبہ عودت ایدوب بیوریورک]
سماوات وارضک خلق وایجادندہ لیل ونهارک اختلافندہ اولی الالباب
ایچون علامت ونشانلر وارد . [شوائب حس ووهمدن خالص ،
علائق نفسانیہ دن متجرد ، عوائق ظلمانیہ دن متخلص ، احوال حقائق
واحکام نعمتہ متامل ، اطوار ملک واسرار ملکوتہ مراقب ، ملک
خلاقک بدائع صنائعندہ متفکر . انفس وآفاقہ تودیع بیورلمش عجائب
حکم الہیہ مدبر ، عالمہ چشم اعتبار وشہود ایلہ ماطر ، ہر موجودہ
سرحقک حقیقتدن متفحص ، حق تذکر ومراقبہ مواظب ، عقول
محلا اصحابی نزدندہ سماوات وارضک افہام وافکاری مستغرق بہت وحیرت
ایتمکدہ اولان خلق وایجاد ، تابع ومسخر بواندینفی قوانین بدیعہ سی ،
لیل ونهارک اختلاف وتعاقبی وجود باریہ ، عظمت قدرتنہ ، سلطنت
علیاسنہ ، تعاجیب شئون الہیہ جلیاً دلالت ایدر آثار وعلاماتدر .
آنلر بوعظمت اکواندہ ، بقوانین حیرتفرادہ ، بوزینت واحتشامہ ،
بواسلوب دلربادہ ید اللہ بر صرات مصیقہ انعطاف ایتش کبی تماشا
ایدرلر . بوآیت کریمہ دہ انجق ایکی اثر بیان بیوریلوب سورۃ بقرہ دہ
ذکری سبق ایدن بقیۃ آثارہ تعرض ایدلامسی یامعظم شواہد ایلہ
اکتفا حکمتہ مبتنی در . ویاخود نور معرفۃ اللہ ایلہ مستنیر اولان
قلب سالک کثرت دلائل ایلہ اشتغالی معرفۃ الہدہ استغراقہ حجاب
کبی اولسون دہ انوار معرفۃ الہک تجلیسی اندہ تکمل ایلسون ایچوندر .]
اول اولی الالباب کہ آنلر قائماً وقاعداً ویانلری اوزرینہ یاتہرق اللہ
ذکر ایدرلر [ہر صورتلہ وهر حال وکارندہ جناب رب العزیز لساناً
وفکراً وقلباً یاد وتخطر ایلرلر] وسماوات وارضک خالق وایجادندہ
تفکرایلرلر [دیرلر کہ] یاربنا سن بونی [سماوات وارضی] بیہودہ
وعبت یارآتمک . [بونلرک خلق وایجاد حاکمندن عاری ، مصلحت
ومنفعتدن خالی دکدر . بلکہ حکم جلیلہ ومصالح عظیمہ ایچون انتظام
پذیر اولمشلردر . بونلرمعاش عبادہ مداردر ، بونلراحوال مبداءومعادی
بیلکہ رہبرددر . بر فیض عیم ایلہ پرورش بولان بوآمار لطف وعنایت
برچوق معنایی ناطقددر .] سنی [ای ذات اجل اعلی ! شان الوہیتکہ
لائق اولیان اموردن ، بر طاقم دربرلرک ہیمنہ ولئیمنہ سوزلرندن

تنزیہ ایدرز] ایدمی بزى عذاب نازدن وقایہ ایت [ذات الوہیتکی
طائیدینمزہ ، امرکہ اطاعت ایلدیکمزہ ، لائق اولیان اموردن تنزیہ
ایتدیکمزہ مکافآ عذاب جمیعہ دوچار اولمقدن ، یامستعان ، بزى صیانت
بیور . سنی اعتراف ایلان اہل زین ایلہ بزى همحال ایتہ] .

باقک کتاب اللہ : عجائب ملک وملکوتہ ارشاد ایچون عقول
دمدم فضای اکوان نامتہای بہ سوق ایدیور . صفحات حکمتندہ
قوانین بدیعہ عوالی ، آیات بینات قدرتی تماشا ایتدیریور . سماء قدرندن
نازل اولمش بر کتاب جلیل ربانی کہ ہر سورہ سندہ ، ہر آیتندہ ، ہر
جملہ سندہ ، ہر کلمۃ قدسیہ سندہ شوق اللہ ، محبۃ اللہ ، عظمت وعلویت ،
حکمت وحقیقت پرتو بار اولیور .

المزہ بر اغاجک یپراقرندن بر اوفق یپراغی الالم ، کوریرزکہ
اورتہ سندہ بر طمار اوزامش ، صکرہ اوطماردن ایکی طرفہ برچوق
طمارلر تشعب ایتش ، انلردن دہ اینجہ بر طاقم طمارلر تشعب ایتش .
بونلردہ طورمیوب تشعب ایدیور ، بردرجہ دہ کہ اینجہ لکندن ارتق
کوزایلہ وبلکہ خردہ بین ایلہ کوریلہ من اولیور . ومشاہدہ ایدیورزکہ
جناب خالق اویپراغہ قمر زمیندن غناسنی جذب ایتک ایچون قوتلر
ابداع بیورمش ، اوغذاء اوطمارلردہ جریان ایدیور دہ تقدیر عزیزعلیم
ایلہ انک اجزاسندن بر رجزہ اویپراغک اجزاسندن ہر رجزنہ توزیع
اولیور . انسان اویپراغک کیفیت خلقتنی ، ایجادندہ وکندیسنہ قوای
غاذیہ ونامیہ نک ایداعندہ کی کیفیت تدبیری بیلک ایستہ سہ عاجز قالور .
انسان اوفاجق بریپراغک کیفیت خلقتنہ وقوفدن قاصر اولنجہ اویپراغی
شمسہ ، قرہ ، نجومہ ، ارضہ ، ارضہ کی بحارہ ، جبالہ ، معادنہ ، نباتہ ،
حیوانہ قیاس ایتل دہ آرتق سماوات وارضک خلق وایجادندہ کی عجائب
حکمتہ الہی ، سرائر عظیمہ ی احاطہ ایدہ منہ جکفی اعتراف ایلہ بومہابت
خلقتہ قارشو « سبحانک فقنا عذاب النار » دیہ خالق ذیشاننی تسبیح
وتقدیس وبرقصور ایدوب دہ دوچار عقاب الہی اولماق ایچون لطف
وصرحمت ربانیہ ی ہر دم استعدا ایللی در .

ابن عمر رضی اللہ عنہما دن مرویدر کہ : حضرت عائشہ رضی اللہ
عنہا یہ « رسول اکرم صلی اللہ علیہ افندمندن کوردیکک اک شایان تعجب
حالی رجا ایدرم بکا حکایہ ایت » دیدم . مشارالہا برخیلی بکایتدکن
صکرہ دیدی کہ :

— انک ہر حالی شایان تعجبدر . نوہم اولان برکیجہ یانہہ کلشیدی .
فراشمہ داخل اولدقندن برمدت صکرہ بیوردی کہ « یاعائشہ بوکیجہ بکا
اذن ویریری سین ، ربہ عبادت ایدیم ؟ » . دیدم کہ « یارسول اللہ بنم
ایستہ دیک سنک قربیتک ، سنک محبتکدر ، اذن ویردم سکا . » بونک اوزرینہ
قالیدی . اودہ کی صو قربہ سنک یانہہ کیدوب آبدست الہی ، صوی
چوق دوکنیدی ، صکرہ نمازہ طوردی . قرآن اوقویوب اغلامغہ
باشلادی ، بردرجہ دہ کہ کوزلرندن اقان یاشلر ایکی بوکرینہ یوریدی .
صکرہ اوتوروب جناب حقہ جدوئالر ایتدی . وینہ اغلامغہ باشلادی .
متعاقباً اللہینی قائلیردی ، تکرار بکا ایتکہ باشلادی . باقدم ، مبارک
کوز یاشلری ینہ جوش ایتش ، پرلرہ روان اولیور . نہایت بلال

صبح نمازینی خبر ورمکه کادی. وذات سمادتلرینی اغلار کورنجه:
« یارسول الله! جناب حق سنک کچمش وکله جک کنه اهلرینی
غفو اتمشکن نیه اغلابورسین » دیدی. اول حبیب خدا بیوردی که
« یابلل عبدشکوردی اولمیهیم؟ » تکرار بیوردیلرکه « نصل اغلامدم،
بوکیجه بکا » ان فی خلق السموات والارض » آتی نازل اولدی. بوی
دیدکن صکره « یازق اول کیسه یه که بو آخی او قدیدی ده نددیک اولدیغی
تفکر اتمدی » و برروایت کوره « یازق اول کیسه یه که بو آخی ایکی
چکس سنک ارمسنده که و له دی ده نددیک اولدیغی ملاحظه ایلدی »
بیوردی .

امام علی کرم وجهه حضرتلرندن مرویدر که ذات رسالتآب
افتمز کیجه این اویقودن او یاندینی زمان مسواک طونونور و صکره
آسمانی تماشا ایدرک « ان فی خلق السموات والارض » نظم جلیلی
او قور ایدی. بیورمش .

فیض قرآن بو خصوصده قلوب اتمه عیق و عالی منالر الهام
ایتمدر. بعض اکابر علماء شویله دیور : من لم يعرف الهيئة والتشريح
فهو قاصر فی معرفه اهل تعالی . هیئت و تشريح علملرینی بیایانلر معرفه الله
نافصدر دیمکدر . فی الحقیقه اجرام سماویه نك احوال و حرکاته
واجزاء بدنك کیفیت و ترتیبه . واعضائك وظائف و منافقه واقف
اولیانلر شهسز خالق تعالی حضرتلرینی بیلکده قاصر لر .

فضولی مرحوم جانب اقدس توجدا بدوب شود مده سیله مناجات
ایدیور :

زهی ذک نهانی اول نهاندن ما-وا پیدا
بحار صنعک امواج پیا قمر ناپیدا
بلند و پست عالم شاهد فیض وجود کدر
دکل بیهوده اولق بوغیکن ارض و سما پیدا
مال حکمتک ظهار قدرت قیلغه اتمش
غبار تیره دن آینه کیتی نما پیدا
دمادم عکس آلور صرآت عالم قهر و لطف کدن
انکچور که کدورت ظاهر ایلر که صفا پیدا
کیمی طوپراغه ایلر حکمتک بیک مه لقا پنهان
کیمی صنعک قیلار طوپراقدن بیک مه لقا پیدا
جهان اهلینه تا اسرار علمک قائمه مخفی
قیلبدر حکمتک کفار ایچنده انبیا پیدا

شاعر حق ثقی ادا ابوالعلاء المعری شوفر یاد حیرت ایله عامه ناسه
خطاب ایلدیور :

یا ایها الناس کم لله من فلك
تجری النجوم به و لشمس والقمر
ای ناس! اللهک نیجه عالملری وار که انلرده نجوم ایله شمس و قمر
دوران ایدیور .
سعدی مرحوم بو ستانده عظمت قدرت الهیدی بر نقش رنگین
ایله تصویر ایدیور :

شب ازهر آسایش تست وروز
مه روشن و مهر کیتی فروز
شب وروز ، ماه تابان ، آفتاب عالمیاب ، بونلرک جلدی ای
انسان سنک حضور و راحتک ایچوندر .
ضیا از برای تو فراش وار
همی کسترا ند بساط بهار
ضیا سنک ایچون بدوشد ییعی که ، بساط بهاری دوشه بور . شمس
فصل ربیعده روی زمینی سنک ایچون فرش زمردین ایله تفریش
ایدیور .

اگر باد و برفست و باران بود
و کر رعد چو کان زند برق تیغ
همه کار داران و فرمان برند
که تخم در خاک می پرورند

کوک برف و باران اولسون ، کوک ابر و باد اولسون ، کوک
بلوطلرک تصادمیله کوک کورله سون ، کوک شمشک قیلج یلمی کوی پارلسون
بونلرک هپسی سنک خا که تودیع ایلد بکک تخمی بسله مک ایچون
حامل فرمان الهی اوله رق برر اینله مشغولدر ، چله سی سنک حیاتک
و منافع حیاتک ایچون برر خدمته مأموردر .

و کر تشنه مانی ز سبختی مجوش
که سقای ابر آب آرد بدوش

اگر صوسز قاورسه ک دوچار اولدی ک مضایقه دن ناشی غلیانه کلد
مضطرب اوله ، بلوطلر سقاسی سکا اوموزبله سوکتورر . سنک فوقنده
سو خزینهلرینی حامل اولان سمایلر سنی و سنک تارالریکی ، بوستانلریکی
سقی واروا ایدر . صولر با قدرت علیه شمس و هوا ایله یردن جو هوایه
صعود ایدر ، استخاله و تصفیه اولنور ، صکره باران اوله رق سمیت آسماندن
نزول ایلر . نه چرخ بدیع ! نه کارگاه عظیم !
ز خاک اورد رنگ و بوی و طام
تماشا که دبد و مغز و کام

جناب قادر حکیم کوزک و دماغک و طماغک ، وضع حظ و صفای
اولق اوزره طوپراقدن رنگ ، رایحه ، بیه جک حصوله کتورر .
خالق تعالی حضرتلری خاکدن چشم ، دماغ ، طماغ خلق
ایلدیکی کبی بونلرک موضع حظ و صفای اولق اوزره بیه خاکدن
رنگ ، رایحه ، بیه جک خلق اتمشدر . تأمل ایت : بونه قدرت ،
نه علم و حکمت ، نه تناسب و توازن . باق خاکدن ندر حصوله کلش
احاله نگاه دقت ایت : باصره ایچون رنگ ، شامه ایچون رایحه ،
ذائقه ایچون مطعومات خلق اولمش . اگر رنگ ، رایحه ، بیه جک
اولسیدی کوزک ، دماغک ، طماغک قائده لری اولمازدی . و اگر کوز ،
دماغ ، طماغ بولیمه ایدی ده رنگ ، رایحه ، بیه جک بولنه ایدی
بونلرک ایجاد ی عبث اولوردی . سبحان من تحیر فی صنعہ العقول ...
بهکت زارده اسماعیل مفی